

REACTIE BFT IN DE CONSULTATIERONDE ONTWERPWETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE WET OP HET NOTARISAMBT

I VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL I

A

Artikel 1, tweede lid:

De naam is niet dekkend, met name omdat het BFT reeds toezichthouder is voor andere juridische/vrije/financiële beroepen, zoals advocaten, accountants, belastingadviseurs, en wellicht ook in de toekomst voor bewindvoerders, incassobureaus, curatoren, etc. Zie verder de reactie van het BFT bij artikel 110 Wna. Het BFT acht de benaming "Autoriteit" meer passend, aangezien meerdere toezichthouders eveneens een dergelijke benaming gebruiken, zoals AFM, NMA, OPTA en Zorgautoriteit.

Het BFT stelt de volgende naam voor:

Autoriteit Juridische en Financiële Beroepen (Autoriteit JFB)

De wet dient verder zodanig aangepast te worden dat daar waar Bureau staat, dit gewijzigd wordt in de nieuwe naam.

E

Artikel 5, eerste lid, sub e:

Het BFT acht het wenselijk dat in dit register ook de gegrond verklaringen van een klacht zonder de oplegging van een maatregel worden opgenomen. Uit de praktijk blijkt dat een dergelijke maatregel regelmatig voor komt (klacht gegrond, geen maatregel). Voorstel sub e is: "de beslissing van de Kamer dan wel Appèlkamer als bedoeld in artikel 103, eerste en tweede lid, en artikel 107, vijfde lid Wna met vermelding van de ingangsdatum, de eventuele datum van beëindiging en de status van herroepelijk, dan wel onherroepelijk;"

Artikel 5, tweede lid:

Het BFT is van mening dat het als toezichthouder kosteloos online de gegevens moet kunnen raadplegen.

Daarnaast acht het BFT het van belang dat het BFT, maar ook anderen, zoals de Kamers, naast raadplegen, ook moeten kunnen muteren, afhankelijk van rollen en bevoegdheden/verantwoordelijkheden van een ieder.

Artikel 5, derde lid:

Na: "..... betreffende de inrichting van het register en wijze waarop het wordt bijgehouden" toevoegen: ", en de kosten voor opvragen van gegevens uit het register".

F

Artikel 6

I.c. gaat het om wijziging van het tweede lid, onder a, in plaats van wijziging van het eerste lid.

Artikel 6, lid 2, sub b, onder 4°:

Na "... alsmede van het..." toevoegen: positief.

M

Artikel 22, derde lid:

Het BFT vraagt zich af of eventuele externe deskundigen die onder omstandigheden zullen worden aangetrokken en die onder de verantwoordelijkheid werkzaam zijn van de KNB, het BFT of de Kamers, eveneens zullen vallen onder de kring van geheimhouders? Voorstel is om dit in de Memorie van Toelichting nader uit te werken.

N

Artikel 24, tweede lid

Bij de uitoefening van zijn toezichttaak is het BFT o.a. kandidaat-notarissen tegengekomen die deelnemen aan de maatschap, waarbij financiële risico's zijn geconstateerd. Voor het uit te voeren financiële toezicht op basis van risicoanalyse acht het BFT het wenselijk dat deze groep, maar ook andere groepen onder het toezicht zouden moeten vallen (gelijk aan een onderzoek bij een reguliere notaris met indiening van de complete privé-gegevens). Het betreft de volgende groepen:

- een kandidaat-notaris in maatschapverband;
- een kandidaat-notaris met zware waarnemingen;
- een kandidaat-notaris die waarnemer is bij meerdere kantoren;
- een kandidaat-notaris die een eigen juridische praktijk heeft;
- oud-notarissen in loondienst of die boedelgelden zelf behandelen.

Het BFT ziet graag dat deze groepen onder artikel 24, tweede lid Wna gebracht worden (zie ook de reactie van het BFT bij artikel 111a, tweede lid Wna, opmerking e).

Artikel 24, derde lid

Om sneller te kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen stelt het BFT voor om de in lid 3 genoemde voorschriften bij ministeriële regeling te laten vast stellen.

Artikel 24, vierde lid

1. Indiening jaarstukken/ jaargegevens:

- a. Het BFT acht de termijn van 6 maanden te lang, zeker gezien de huidige ontwikkelingen, waardoor tijdig zicht krijgen op en ingrijpen wordt bemoeilijkt. Snellere verslaggeving en stringent toezicht is noodzakelijk om zo snel mogelijk (financiële) risico's te signaleren en om op te kunnen treden als toezichthouder. Daarnaast voldoet momenteel ruim 95 % van het notariaat aan de geldende 4-maandstermijn welke geldt om de stukken in te dienen bij het BFT. Het BFT ziet geen reden om deze termijn te wijzigen.
- b. Waarom heeft de notaris alsnog een mogelijkheid om na die termijn van 6 maanden uitstel van ten hoogste twee maanden aan te vragen? Dit zou inhouden dat het BFT dan bij verscheidende notarissen op zijn vroegst 1 september de jaarstukken zou ontvangen. Tevens is onduidelijk waarom de notaris bij het aanvragen van uitstel geen bijzondere omstandigheid meer hoeft aan te geven?
- c. Kortom, het BFT acht handhaving van de huidige bepalingen van de Wna op dit terrein noodzakelijk.

2. Welke in te dienen (financiële) verantwoordingsdocumenten:

- a. Het verslag dient te gaan over zowel het kantoorvermogen als het privévermogen. Het BFT acht de term 'een winst- en verliesrekening' i.p.v. 'een staat van baten en lasten' (zoals dat in het huidige artikel 24, vierde lid Wna is bepaald) wenselijker. Toegevoegd na "privévermogen" moet worden: "Voor wat betreft de kantoorwerkzaamheden dient een winst- en verliesrekening te worden opgemaakt."
- b. In het gewijzigde lid 4 wordt gesproken over het "kantoorvermogen, daaronder mede begrepen gelden van derden, al dan niet vallend onder artikel 25". Deze bijzin dient verwijderd te worden. Gelden van derden behoren niet tot het kantoorvermogen. Wel dient de notaris, zie

eerste lid, van zijn kantoorvermogen en van alles betreffende zijn werkzaamheden, daaronder begrepen het beheer van gelden van derden al dan niet vallend onder artikel 25 ... een goede administratie te voeren.

- c. Het BFT acht het wenselijk om naast het indienen van financiële gegevens tevens de mogelijkheid te creëren om andersoortige informatie (die in het belang kan zijn van een effectief toezicht) aan te kunnen laten leveren bij het indienen van de zogenaamde verslagstaten. Dit zou bijvoorbeeld nader kunnen worden geregeld in de in lid 5 genoemde nadere definiëring van de inhoud van het verslag. Wellicht zou dit mede een punt van overweging kunnen zijn ten aanzien van de aanpassing van lid 5 van een verordening naar een ministeriële regeling.

3. Beroepsmogelijkheid uitstel:

Bij artikel 24 staat niet meer aangegeven dat bij het weigeren om uitstel te verlenen beroep mogelijk is bij de Kamer van Toezicht. Zoals de Memorie van Toelichting op p. 6 aangeeft, zal in dat geval een weigering van een uitstelverzoek een beschikking zijn waar krachtens het bestuursrecht bezwaar en beroep (bestuursrechter) mogelijk is. Aangezien krachtens artikel 6:16 Awb het bezwaar de werking van de beschikking niet schorst, dient een notaris bij de Voorzieningenrechter een voorlopige voorziening aan te vragen om er voor te zorgen dat er niet alsnog een klacht tegen hem wordt ingediend i.v.m. niet tijdige indiening jaarstukken. Overigens ontstaat dan wel de situatie dat het mogelijk is dat, gezien de lange duur van gerechtelijke procedures, de termijn van 4 of 6 maanden behoorlijk overschreden kan worden. Dit brengt het (financiële) toezicht in gevaar. Het is, met name uit een oogpunt van efficiency, verstandig om beroep alsnog bij de Kamer voor het Notariaat te laten plaatsvinden, zodat tuchtrecht en bestuursrecht aangaande het notariaat bij één gerechtelijke instantie plaatsvinden (zie hiervoor ook de reactie van het BFT bij artikel 111b, eerste lid, opmerking d).

Artikel 24, vijfde lid

Om sneller te kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen stelt het BFT voor om de in lid 5 genoemde regels bij ministeriële regeling te laten vast stellen.

Artikel 25

Onduidelijkheid bestaat over de (niet gewenste) mogelijkheid voor een notaris om een derdengeldrekening in het buitenland aan te houden. De verwijzing in het huidige artikel 25 laat die mogelijkheid vermoedelijk toe. Dat is niet wenselijk. Immers, het in het Nederlandse recht gecreëerde bijzondere regime ten aanzien van de derdengeldrekening van de notaris geldt niet zonder meer in een buitenlands rechtsstelsel. Het verdient aanbeveling hierover helderheid te verschaffen.

Het BFT stelt voor om na "een of meer bijzondere rekeningen" toe te voegen: "in Nederland". Tevens dient hieronder begrepen te worden dat die financiële ondernemingen onder het toezicht van De Nederlandsche Bank vallen.

O

Artikel 29, tweede lid

Toevoegen aan de gewijzigde eerste volzin, na betrokkenen: '..., het Bureau [c.q. de Autoriteit], ...' Op deze wijze wordt gewaarborgd dat ook het BFT tijdig op de hoogte is van deze waarneming.

V

Artikel 55

Een derde lid kan toegevoegd worden: "Van de uiteindelijke beslissing wordt per omgaande een afschrift aan het BFT verstrekt."

Het BFT acht het namelijk in het kader van zijn taak als integrale toezichthouder o.a. op integriteit noodzakelijk dat het een afschrift van de afgewikkelde zaken t.a.v. dergelijke declaratiegeschillen ontvangt (dit geldt ook voor de uitspraken ongegrond en niet-ontvankelijk).

AA

Artikel 61a

Afgevraagd wordt of het wenselijk is dat enige toetsing vooraf plaatsvindt, voordat personen KNB-auditor kunnen worden.

Daarnaast spreekt het voor zich dat het BFT als integraal toezichthouder normen kan stellen ten aanzien van de inhoud en omvang van het kwaliteitstoetsen die door de KNB worden uitgevoerd, dat het BFT daarover volledig en tijdig geïnformeerd wordt en toezicht daarop kan uitoefenen, alsmede mogelijk (sanctionerende) maatregelen ten aanzien van de betrokken notaris zelf kan treffen.

Artikel 61a, tweede lid

a. In het tweede lid dient expliciet te worden aangegeven dat artikel 5:20, tweede lid Awb buiten werking is gesteld, zodat geen ruimte gecreëerd wordt voor de notaris om alsnog inzage in dossiers te weigeren. Als dit niet gebeurt, is de wettelijke grondslag waarin het beroepsgeheim wordt beperkt te mager en zal een notaris (ook jegens de KNB) mogelijk inzage kunnen weigeren.

Een andere mogelijkheid is om in het tweede lid alleen artikel 5:20, eerste lid Awb van toepassing te verklaren i.p.v. 5:20 Awb. Van belang is ook dat de Memorie van Toelichting duidelijk stipuleert dat het tweede lid van artikel 5:20 niet ingeroepen kan worden tegen deze personen (maar mogelijk ook in het kader van het doen van een melding aan het OM!).

b. De Memorie van Toelichting van de Wna (p.8) geeft aan dat de afdeling 5.2. Awb van toepassing is verklaard, terwijl de wettekst een aantal artikelen noemt en niet de gehele afdeling. De Memorie van Toelichting strookt niet met de wettekst.

Artikel 61a, derde lid

a. Naar de mening van het BFT is het wenselijk dat wordt gedefinieerd wat 'toetsen op de kwaliteit' inhoudt?

b. In verband met het houden van kwaliteitstoetsen door de KNB bij haar leden, acht het BFT, in verband met een adequate en efficiënte uitoefening van zijn toezichtstaken, het van belang dat gegevens voortvloeiende uit deze toetsen volledig met het BFT worden gedeeld. Hoewel de Memorie van Toelichting (p. 3) aangeeft dat de kring van geheimhouders wordt uitgebreid met degenen die belast zijn met het toezicht, de tuchtrechtspraak en het uitvoeren van intercollegiale kwaliteitstoetsen, lijkt het er niet op dat de KNB informatie inzake de kwaliteitstoetsen aan het BFT kan en wil verstrekken. Het verdient aanbeveling om in dit derde lid tevens het BFT op te nemen, zodat de gegevens die auditoren verkregen hebben binnen de kring van geheimhouders aan het BFT verstrekt worden.

c. Voorts is artikel 61a, lid 3 niet sterk geformuleerd. Beter zou zijn: "Bij het verrichten van de kwaliteitstoetsen door de aangewezen personen zijn de notaris en de onder zijn verantwoordelijkheid werkzame personen ten opzichte van de aangewezen personen verplicht tot medewerking en kunnen zich niet op de geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 22 Wna (en/of artikel 5:20, tweede lid Awb) beroepen".

d. De laatste volzin geeft aanleiding tot discussie of de notaris zich alsnog niet op zijn geheimhoudingsplicht zal beroepen. De laatste volzin dient dan ook te worden geschrapt.

Artikel 61a, vierde lid

Aan het slot van de zin dient het volgende te worden toegevoegd: "..... en de informatieverstrekking daarover aan het BFT".

Voorstel tot wijziging

Artikel 89, derde lid

In artikel 89 derde lid Wna jo. artikel 112, vijfde lid Wna wordt aangegeven dat over het ontwerp van de in artikel 24, lid 3 bedoelde Administratieveorder in het kader van Financieel Toezicht het bestuur van de KNB het advies van het BFT inwint. Nu het BFT integraal toezichthouder wordt en mede moet toezien op de juiste naleving van de in artikel 89 genoemde verordeningen door het notariaat, acht het BFT het noodzakelijk om dit adviesrecht uit te breiden naar alle door de KNB

voorgestelde verordeningen, zodat de daarin genoemde bepalingen zo effectief en efficiënt mogelijk gehandhaafd kunnen worden door het BFT.

Afdeling 1. De tuchtrechtspraak

DD

Artikel 93, eerste lid, sub a

- a. Naast het voldoen aan wet- en regelgeving voortvloeiende uit Wna (en art. 5:20 Awb) heeft het notariaat nog vele werkzaamheden die voortvloeien uit andere wetten, bijv. belastingwetgeving/Burgerlijk wetboek. Dient sub a niet breder omschreven te worden? Zie ook de reactie van het BFT bij artikel 111a, lid 1 Wna.
- b. In sub a wordt aangegeven dat de notaris aan het tuchtrecht is onderworpen ter zake van: enig handelen of nalaten met of met artikel 5:20 van de Awb...
Aangezien artikel 5:20 Awb voorziet in 2 leden, is het gezien de bestaande jurisprudentie noodzakelijk om te verwijzen naar het eerste lid van artikel 5:20 Awb, zodat bij het niet meewerken van een notaris (bijvoorbeeld met een beroep op artikel 5:20 lid 2 Wna) duidelijk is dat hij hiervoor tuchtrechtelijk aansprakelijk is. Tevens is het gezien de bestaande jurisprudentie noodzakelijk om artikel 5:20, lid 2 Awb specifiek en expliciet buiten werking te stellen¹.
- c. De Memorie van Toelichting van de Wna (p.8) geeft aan dat afdeling 5.2. Awb van toepassing is verklaard, terwijl de wettekst alleen 5: 20 Awb noemt en niet de gehele afdeling 5.2. Awb. De Memorie van Toelichting strookt niet met de wettekst.
- d. Tevens dient in sub a "danwel" verwijderd te worden. Achter ", 99a, tweede lid," dient toegevoegd te worden ", *dan wel artikel 110 en 111a*". Het niet meewerken van de notaris is tevens tuchtrechtelijk laakbaar indien de notaris niet meewerkt aan toezichtonderzoeken van het BFT krachtens artikel 111a Wna. Of dient het niet-meewerken met betrekking tot zelfstandige toezichtonderzoeken van het BFT bestuursrechtelijk te worden afgedaan? (Zie opmerking b van het BFT bij artikel 111b, eerste lid Wna)
- e. Afgevraagd wordt of de naleving van de WWFT nu voldoende helder onder het notariële handelen valt en getoetst kan worden via art. 93 Wna, immers lid 1 sub a heeft het enkel over handelen of nalaten in strijd met *een bij of krachtens deze wet* gegeven bepalingen. De WWFT is een op de notaris van toepassing zijnde verplichting niet gebaseerd op Wna of bij of krachtens Wna gegeven bepaling. Wel maakt de naleving van de WWFT onderdeel uit van het beroepshandelen van de notaris² en wordt in de huidige situatie door de Kamer van Toezicht ook als zodanig beoordeeld (het BFT treedt op als deskundige of als zelfstandige klager)³. Vastlegging hiervan in de wettekst of Memorie van Toelichting is wenselijk.
Het via art. 93 Wna toetsen van naleving van de WWFT is één ding (als dat op basis van bovenstaande al zou kunnen hetgeen betwijfeld zou kunnen worden), maar het onderzoek kunnen doen en inzage in dossiers verkrijgen is een ander iets. Dat onderzoeksrecht is in dit wetsvoorstel niet voldoende helder vastgelegd t.b.v. het WWFT Toezicht. Of valt het WWFT Toezicht onder het integriteittoezicht van het BFT op grond van artikel 110 Wna?

Artikel 93, derde lid

- a. De laatste volzin geeft aanleiding tot discussie of de notaris zich alsnog niet op zijn geheimhoudingsplicht zal kunnen beroepen. De laatste volzin dient dan ook te worden geschrapt.

¹ Vgl. onder meer: Hof Amsterdam, 25 oktober 2007, LJN: BB 6708 inzake nrs. 139/07, 140/07, 141/07 Not

² Zie ook brief DG Wetgeving, Rechtspleging en Rechtsbijstand d.d. 20 oktober 2003 Kenmerk: 5251253/03/DTR.

³ Kamer van Toezicht Den Haag 12 december 2007, LJN YC0055 beschikbaar via www.tuchtrecht.nl en/of Hof Amsterdam, LJN BE 9100, 21 augustus 2008

Reactie van Bureau Financieel Toezicht
d.d. 24 november 2008

- b. Voorts is artikel 93 lid 3 niet sterk geformuleerd. Beter zou zijn: "Bij de uitoefening van de tuchtrechtspraak is de notaris ten opzichte van de Kamer voor het notariaat en de Appèlkamer verplicht tot medewerking en kan hij zich niet op de geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 22 Wna en/of artikel 5:20, tweede lid Awb beroepen".

Artikel 95, tweede lid

Derde regel: "kunenn" wijzigen in "kunnen".

Vervallen artikel 96 Wna oud

Nu het oude artikel 96 Wna vervalt, dient goed in ogenschouw te worden genomen of het BFT in het kader van WWFT toezicht of andere toezichtstaken voldoende bevoegdheden (incl. inzagebevoegdheid in cliëntendossiers) heeft om zelfstandig onderzoek te doen.

EE

Artikel 99

Hoewel in de oorspronkelijke MvT behorende bij dit artikel staat dat (de voorzitter van) het BFT een klacht kan aanbrengen, hecht het BFT er waarde aan dat in artikel 99 Wna specifiek wordt opgenomen dat het BFT (voor zijn gehele toezicht: Financieel Toezicht, WWFT toezicht en integriteit) een klachtbevoegdheid heeft, zeker nu het bepaalde in artikel 112, lid 3 Wna (Oud) komt te vervallen. Dit geldt niet alleen in hoger beroep, maar ook in eerste aanleg. Uit de jurisprudentie volgt overigens dat het BFT bevoegd is klachten in te dienen die in het kader van de uitoefening van zijn toezicht zijn gebleken (Hof Amsterdam 21 augustus 2008, LJN BE9100).

FF

Artikel 99a, eerste lid

Krachtens dit artikel kan de Kamer voor het Notariaat naar aanleiding van een klacht het BFT inschakelen om onderzoek te doen. Het BFT neemt aan dat het niet als deskundige wordt gezien als bedoeld in artikel 102 Wna, aangezien de (algemene) toezichtbepalingen van toepassing verklaard worden in lid 2? Nu de taken en de bevoegdheden van het BFT als toezichthouder van overeenkomstige toepassing worden verklaard, interpreteert het BFT deze bepaling zodanig dat naast het verslag uitbrengen aan de Kamer, het BFT tevens zelfstandig een onderzoek bij desbetreffende notaris kan instellen en eventueel een klacht kan indienen.

Artikel 99a, tweede lid

- a. Zoals hierboven is vermeld, wordt afdeling 5.2 Awb van overeenkomstige toepassing verklaard. Zoals gezegd, is gezien de bestaande jurisprudentie noodzakelijk om expliciet aan te geven dat artikel 5:20, lid 2 Awb niet van toepassing is!
- b. "titel" dient in "Afdeling" gewijzigd te worden.

Afdeling 2. Het toezicht

MM

Artikel 110, eerste lid

- a. In het huidige artikel 110, eerste lid Wna staat als laatste volzin vermeld, dat Afdeling 5:2 Awb niet van toepassing is. Het BFT meent dat in het nieuwe artikel toegevoegd moet worden dat het BFT toezichthouder is krachtens Afdeling 5:2 van de Awb. Hoewel in de Memorie van Toelichting p. 2 en p. 8 wordt aangegeven dat op deze toezichtstaak van het BFT Afdeling 5.2 Awb van toepassing is, staat het nergens in de wet genoemd (let op: artikel 5:20, lid 2 dient expliciet buiten toepassing te worden verklaard).
- b. eerste zin: Het BFT kan zich niet vinden in de nieuwe naamswijziging. Zie voorstel nieuwe naam bij artikel 1.

- c. eerste zin: De vestigingsplaats van het BFT (Utrecht) is verwijderd. Dient in lid 10, ook de vestigingsplaats verwijderd te worden of anders omschreven te worden (er staat nu: Rechtbank te Utrecht)?
- d. derde zin: "haar" dient gewijzigd te worden in "het", indien de nieuwe naam uitgaat van het Bureau.... . Indien de naam uitgaat van bijvoorbeeld autoriteit kan "haar" blijven staan.
- e. derde zin: door in de tekst te verwijzen naar "andere wetten" valt hieronder ook de WWFT en wellicht andere wetten waar het BFT in de toekomst toezicht op gaat houden. Het BFT ziet het WWFT toezicht in eerste instantie als onderdeel van het integriteittoezicht. Thans ontbreekt in het consultatiedocument een verwijzing naar de WWFT. Dient dit integriteittoezicht nog in de Wna nader gedefinieerd te worden?
 Voorstel is om integriteittoezicht te zien als toezicht op professioneel gewetensvol handelen. Dat handelen zou nog te onderscheiden zijn van professioneel deskundig/zorgvuldig handelen. Professioneel gewetensvol handelen en professioneel deskundig/zorgvuldig handelen zijn aspecten van kwalitatief aan de maatschappelijk en professioneel geldende maat handelen. Kwaliteitstoezicht zegt niets, als je de lege huls van de term kwaliteit niet concreet met een aspect ervan inhoud geeft (b.v. financieel en administratief toezicht).
- f. Bij toedeling van (nieuwe) taken aan het BFT dient voldoende capaciteit binnen de organisatie te worden gecreëerd. Tevens dient het BFT voldoende gelegenheid te verkrijgen zich op die (nieuwe) taken gedegen voor te bereiden.

NN

Artikel 111a, eerste lid

- a. Onduidelijk is waarom nu gesteld wordt dat het personeel van het BFT ambtenaar is. Het BFT is een ZBO. Krachtens artikel 110, achtste lid, Wna is de rechtspositie van het personeel in overeenstemming met de regels die gelden voor ambtenaren die zijn aangesteld in dienst van het Rijk.
 Waarom dienen bij besluit de ambtenaren bij het BFT te worden aangewezen? In artikel 110 Wna staat reeds dat het Bureau belast is met de uitvoering van de taken die het bij of krachtens deze wet en andere wetten krijgt opgedragen. Voorstel is om dit eerste lid als volgt te wijzigen: "De bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren van het Bureau of ander personen...." te wijzigen in: " De door het Bureau aangewezen medewerkers of andere personen...".
- b. Wie heeft de wetgever in gedachten met de term "*andere personen* belast met het toezicht "? Is dat extern aangetrokken (tijdelijk) personeel of zijn dat andere toezichthouders? En is daarmee gegevensuitwisseling/samenwerking mogelijk?
- c. Het BFT vraagt zich af of achter het gedeelte "het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet" wellicht aan toegevoegd moet worden "en andere wetten op grond waarvan het notariaat een wettelijke taak vervult" of iets van dien aard. Zo vervult de notaris vanuit andere wetten notariële werkzaamheden waarbij geen discussie zou moeten ontstaan of die werkzaamheden nu wel of niet onder het toezicht komen te vallen. Denk bijvoorbeeld aan de werkzaamheden die het notariaat heeft inzake belastingwetgeving of volgend uit het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 111a, tweede lid

- a. Zolang niet in de wettekst staat dat Afdeling 5.2 Awb (met uitzondering van artikel 5:20, lid 2 Awb) van toepassing is op het BFT, is "In aanvulling op artikel 5:17 Awb" te beperkt. Duidelijk dient in de wet te staan dat het BFT inzage heeft in cliëntendossiers. Zie de huidige jurisprudentie Hof Amsterdam 25 oktober 2007, LJN BB6708 en de overige jurisprudentie van

de Hoge Raad⁴: “om de geheimhouding buiten werking te stellen moet een duidelijke wettelijke grondslag aanwezig zijn.”

De voorgestelde tekst van het ontwerp-wetsvoorstel is op dit punt volstrekt onvoldoende. Ook moet duidelijkheid worden verkregen of het BFT in de nieuwe Wna toezicht kan uitoefenen op integriteitschendingen in het kader van de WWFT zonder dat de notaris daarbij een beroep doet op zijn geheimhouding. Dit zou anders een verslechtering betekenen ten opzichte van de huidige situatie waarbij het BFT onder de vigeur van artikel 96 Wna, in opdracht van de Kamer optreedt als deskundige. Onduidelijk is ook hoe omgegaan moet worden met dubbele normschendingen die zowel klachtwaardig zijn op grond van niet integer handelen alsmede overtreding van de WWFT.

- b. Vraag is ook of het BFT in zijn toezicht nu beperkt wordt, doordat het bepaalde in het oude artikel 112, lid 2 Wna (bijv. inzage kantoor- privé-administratie..., balansen en de staten van baten en lasten alsmede van zijn protocol en zijn archief) niet meer is overgenomen?
- c. Kan “een toezichthouder” niet beter gewijzigd worden in “de toezichthouder”?
- d. Het wetsvoorstel is onder meer gericht op uitbreiding van de toezichtstaak van het BFT en wel in het kader van integriteit. In dat geval is inzage in de persoonlijke *financiële* administratie (dat op het Financieel Toezicht bij notarissen slaat) te beperkt en dient *financiële* weggelaten te worden, zodat ook in het kader van integriteit-toezicht persoonlijke stukken opgevraagd kunnen worden.

In het tweede lid dient laatste bijzin er als volgt uit te zien: “..... voor zover dit voor het toezicht noodzakelijk is.”

- e. Momenteel vallen kandidaat-notarissen niet onder Financieel Toezicht van het BFT. In het kader van adequaat Financieel Toezicht acht het BFT het van belang om ook anderen, zoals kandidaat-notarissen onder het toezicht te brengen, met name een ieder (notarissen, kandidaat-notarissen, betrokkenen met andere achtergrond), die zeggenschap heeft in of deelname aan een notarispraktijk aangezien daar tevens bepaalde financiële risico's aanwezig zijn. Verzocht wordt om dit in artikel 111a, tweede lid aan te vullen (zie ook de reactie van het BFT bij artikel 24, tweede lid Wna).

Artikel 111a, derde lid

- a. Het derde lid zoals thans is geformuleerd, is onvoldoende om artikel 5:20, tweede lid Awb buiten werking te stellen. Duidelijk dient te zijn dat artikel 5:20, tweede lid Awb niet van toepassing is, en dat de notaris evenmin een beroep kan doen op artikel 22 Wna. Voorgesteld wordt de volgende tekst in te voegen: “Bij de uitoefening van het toezicht door de aangewezen ambtenaren van het Bureau of andere personen belast met toezicht zijn de notaris en de onder zijn verantwoordelijkheid werkzame personen ten opzichte van de aangewezen personen verplicht tot medewerking en kunnen zich niet op de geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 22 Wna noch artikel 5:20 lid 2 Awb beroepen”.
- b. De laatste volzin geeft aanleiding tot discussie of de notaris zich alsnog niet op zijn geheimhoudingsplicht zal beroepen. Deze laatste volzin dient dan ook te worden geschrapt.

Artikel 111b, eerste lid

- a. Nu wettelijk wordt vastgelegd dat het BFT een bestuurlijke boete kan opleggen, moet dan niet een bepaling worden opgenomen in de Wna die aangeeft dat degene jegens wie het BFT een handeling heeft verricht waaraan hij in redelijkheid de gevolgtrekking kan verbinden dat deze hem wegens een overtreding een bestuurlijke boete zal opleggen, niet verplicht is ter zake daarvan enige inlichting te verstrekken (cautie)? Hij wordt hiervan door het BFT in kennis gesteld alvorens hem mondeling om informatie met betrekking tot de desbetreffende overtreding wordt gevraagd. Afgevraagd kan worden of het geven van de cautie ook geldt voor tuchtrechtelijke sanctionering, aangezien een tuchtrechtprocedure mogelijk geacht kan worden een “criminal charge moment” met zich mee te brengen in de zin van artikel 6 EVRM. Dit gaat een rol spelen als de bestuursrechtelijke sanctionering en tuchtrechtelijke sanctionering naast elkaar gaan lopen. In het huidige artikel 110 Wna is afdeling 5.2.Awb expliciet uitgesloten.

⁴ Zie o.a. HR 1 maart 1985, NJ 1986, 173 en HR 9 augustus 2002, NJ 2004, 147.

- b. Zijn dit alle bepalingen waarbij het BFT een bestuurlijke sanctie kan opleggen? Dient het BFT een bestuurlijke sanctie op te kunnen leggen als niet voldaan wordt aan de bepalingen genoemd in Afdeling 5.2 Awb, bijv. de inzageverplichting (artikel 5:17 Awb) of de medewerkingverplichting (artikel 5:20 Awb)? Of dient de medewerkingverplichting van de Awb tuchtrechtelijk te worden afgedaan? Dan zou dit in artikel 93, lid 1 Wna moeten worden toegevoegd (zie reactie BFT bij artikel 93, opmerking d). In artikel 26 lid 2 jo. 27 lid 2 WWFT is voor (kandidaat-) notarissen specifiek voorgeschreven dat niet naleving verplicht via het wettelijk tuchtrecht dient te geschieden. Dit omdat de WWFT onderdeel is van het beroepshandelen, echter een complementaire bepaling ontbreekt in de concept Wna.
- c. Ten aanzien van het opleggen van een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom moet verwezen worden naar de artikelen hierover in de Awb, dan wel dienen de bevoegdheden volledig in de Wna uitgeschreven te worden. Daarbij dient in ieder geval te worden vermeld dat het BFT bevoegd is een dwangbevel uit te vaardigen, en dient artikel 5:33 Awb expliciet van toepassing te worden verklaard. Zoals u bekend is⁵, heeft het BFT bij de invordering van dwangsommen bij niet naleving van de WWFT (bedoeld wordt de Wid/Wet Mot) diverse juridische procedures lopen om alsnog een executoriale titel te verkrijgen, hetgeen tijdrovend, duur en inefficiënt is. De invoering van de 4^e tranche Awb brengt hierin geen verandering, omdat volgens de wetsgeschiedenis de bevoegdheid tot het toekennen van een dwangbevel in de bijzondere wet moet zijn toegekend, dan wel artikel 5:33 Awb expliciet van toepassing dient te worden verklaard. Voorkomen moet worden dat het BFT de dwangsom niet zou kunnen invorderen, aangezien oplegging van een dwangsom anders geen effectieve werking zou hebben.
- d. Het BFT stelt voor om beroep tegen een beslissing op bezwaar te laten plaatsvinden bij de Kamers van Notariaat. Hoger beroep kan dan plaats vinden bij de Appèlkamer (Hof). Een van de leden van de Kamer kan dan een deskundige op het gebied van bestuursrecht zijn. Hierdoor wordt de kring niet groter gemaakt. Dat de tuchtrechter als administratieve rechter gezien kan worden, wordt reeds in de Nota van Wijziging behorende bij artikel 32 Wna aangegeven (NvW, 23 706, nr. 7, p.16 of Vademecum, regelgeving notariaat, p. 70): “Het in artikel 32 geregelde beroep bij de Kamer van Toezicht tegen de weigering tot afgifte van een stageverklaring moet worden beschouwd als beroep bij een administratieve rechter. De hoofdstukken 6 en 7 Awb zijn derhalve van toepassing.”
- e. Zoals in deze reactie bij artikel 24 Wna is aangegeven, staat niet meer bij het weigeren van het verlenen van uitstel, dat beroep mogelijk is bij de Kamer van Toezicht. Indien dit wel wenselijk is, dan lijkt, gezien het hierboven beschrevene, het verstandig dat dit beroep op dezelfde wijze wordt meegenomen nl. bij de Kamer van het Notariaat waarvan één van de leden deskundig is op gebied van bestuursrecht.

Artikel 111b, derde lid

Zolang Vierde Tranche Awb nog niet in werking is getreden, dient wellicht in het kader van “ne bis in idem” aan het einde van de zin toegevoegd te worden: “....., dan wel als conform artikel 111c aangifte/een mededeling is gedaan bij het openbaar ministerie”. (MvT p. 9 geeft aan dat de Vierde Tranche Awb dit regelt in 5:43 en 5:44 Awb.)

Artikel 111c

- a. Is het doen van een mededeling, zoals in artikel 111c Wna is verwoord, iets anders dan het doen van aangifte?
- b. Nu wettelijk lijkt te worden vastgelegd dat het BFT aangifte kan doen, moet dan niet een bepaling worden opgenomen in de Wna die aangeeft dat degene jegens wie het BFT een handeling heeft verricht waaraan hij in redelijkheid de gevolgtrekking kan verbinden dat deze hem wegens een overtreding aangifte zal doen, niet verplicht is ter zake daarvan enige inlichting te verstrekken (cautie)? Hij wordt hiervan door het BFT in kennis gesteld alvorens

⁵ Zie brief 16 augustus 2007 aan het Ministerie van Financiën, waarvan de heer J.J. Stam directeur Instrumentatie en Rechtspleging een afschrift heeft ontvangen.
Reactie van Bureau Financieel Toezicht
 d.d. 24 november 2008

hem mondeling om informatie met betrekking tot de desbetreffende overtreding wordt gevraagd.

- c. Duidelijk dient te zijn dat als het BFT aangifte doet, dit niet in strijd is met zijn geheimhoudingsplicht (vgl. voorstel voor artikel 22, lid 3 Wna).
- d. "onverminderd het geval dat daartoe een wettelijke verplichting bestaat". Hoe dient deze toevoeging gezien te worden? Krachtens artikel 162 Sv zijn ambtenaren, die in de uitoefening van hun bediening kennis krijgen van een misdrijf met de opsporing waarvan zij niet zijn belast, verplicht onverwijld aangifte te doen. Allereerst komt hierbij de vraag naar voren of het personeel van het BFT ambtenaar is (zie ook reactie BFT bij art. 111a, eerste lid, opmerking a). Zo nee, dan is de vraag of artikel 162 Sv van toepassing is.
- e. Dient verder nog eerst een afweging gemaakt te worden of aangifte wenselijk is of dient van elk misdrijf aangifte gedaan te worden?
- f. Welke stukken dienen dan meegestuurd te worden bij deze mededeling?
- g. Het BFT acht het in dit kader van belang dat als de aangifte niet wordt opgepakt, dat het openbaar ministerie binnen een bepaalde termijn (bv. 3 weken) terugkoppeling geeft, zodat voor het BFT altijd nog de mogelijkheid bestaat om tuchtrechtelijk de zaak bij de Kamer voor het Notariaat aan te brengen (Tripartite-overleg? MvT geeft reeds op p. 3 aan dat afstemmingsoverleg met het openbaar ministerie in de rede ligt.)
- h. Overigens kan het BFT krachtens deze bepaling ook WWFT-zaken aanbrengen bij het OM, aangezien een opzettelijke overtreding van de WWFT een misdrijf is in de zin van de Wet op de economisch delicten (art. 1, onder 2° jo. art. 2 WED).

Artikel 111d

- a. In de eerste regel dient "van de rijksbelastingdienst" weggelaten te worden, zodat naast de Belastingdienst, ook anderen, zoals het OM en andere ambtenaren, informatie aan het BFT kunnen verstrekken. In de Memorie van Toelichting kan verder toegelicht worden dat in het kader van integriteit en het bepalen van risico-analyse deze informatieverstrekking van belang is voor het BFT.
- b. Wellicht dat door verandering van de instantie (nu BFT i.p.v. KvT) er zoveel meldingen komen dat bekeken moet worden wat voor een effect dit kan hebben voor het BFT (capaciteit).

OO

Artikel 112, tweede lid oud

Zoals reeds eerder is aangegeven, dient in de Wna te worden aangegeven dat Afdeling 5.2 Awb van overeenkomstige toepassing is, zeker nu lid 2 in artikel 112 komt te vervallen. Een vraag is of Afdeling 5.2 Awb alle bevoegdheden regelt die in het oude 112, lid Wna stonden (zie ook reactie van BFT bij artikel 111a, lid 2 Wna, opmerking b)?

Artikel 112, vijfde lid oud

Hiervoor wordt verwezen naar de reactie van het BFT behorende bij artikel 89, derde lid Wna (Adviesrecht BFT voor alle verordeningen KNB).

ARTIKEL II

Artikel 1, onderdeel f, en artikel 30, eerste lid Gerechtsdeurwaarderswet (Gdw)

Artikel 30, eerste lid Gdw

In het eerste lid staat beschreven dat Afdeling 5.2 Awb niet van toepassing is op het financiële toezicht. Dit lijkt nu strijdig met het uitgangspunt van het voorontwerp Wna, waarin het BFT krachtens de Wna Awb-toezichthouder wordt.

Artikel 30, tweede lid Gdw

Artikel "112, zevende en achtste lid" dienen gewijzigd te worden in "tweede en derde lid".

NA ARTIKEL V DIENT EEN NIEUW ARTIKEL VI TE KOMEN INZAKE OVERGANGSBEPALINGEN

- a. Het BFT mist in het concept wetsvoorstel een paragraaf over overgangsbepalingen inzake toezichtstaken bij lopende onderzoeken bij de Kamers van Toezicht. Het spreekt voor zich dat lopende zaken door de betreffende kamers zelf afgerond worden zonder deze zaken over te hevelen naar eventuele nieuwe (samengevoegde) kamers.
- b. Zo acht het BFT het van belang dat de huidige kennis van de Kamers van Toezicht m.b.t. lopende dossiers/huidig toezicht (bijvoorbeeld laatste 5 jaar) wordt overgedragen naar het BFT als nieuwe toezichthouder. Denk bijvoorbeeld aan de voorzittersgesprekken etc. Het BFT acht dit van belang voor een adequate voortzetting van het toezicht en het bepalen van een risicoprofiel voor de aan het BFT nieuw op te dragen toezichtstaken.
- c. Daarnaast is het wenselijk dat nagedacht wordt over welk recht van toepassing is bij de lopende dossiers, zowel bij de KNB, BFT als KVT en hoe zich dit verhoudt met de nieuwe toezichtstaken. Een belangrijk onderdeel hiervan is hoe omgegaan moet worden met de door het BFT verrichte onderzoeken in opdracht van de Kamers van Toezicht gebaseerd op artikel 96 Wna (oud). Welk recht is dan van toepassing en hoe functioneren de Kamers van Toezicht/Kamers voor het Notariaat dan?

ARTIKEL VI DIENT IN VII GEWIJZIGD TE WORDEN

II MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

Inleiding

p. 1: laatste regel: "zijn" vervangen in "is".

p. 2: - naam BFT wijzigen
 - "titel 5.2 Awb" wijzigingen in "Afdeling 5.2 Awb".
 - eerste alinea: de zelfstandige onderzoeksbevoegdheid van de tuchtrechter vervalt, behalve dat het voor de tuchtrechter mogelijk is krachtens artikel 99a het BFT te gelasten een onderzoek te doen naar aanleiding van een klacht.

p. 3: eerste alinea, tweede zin: Voorstel om "- anders dan bij financiële toezicht – " te verwijderen. Er dient geen indruk gewekt te worden dat straks bij Financieel Toezicht geen inzage mogelijk is en bij integriteitstoezicht wel, aangezien de kans groot is dat straks integrale onderzoeken plaatsvinden bij een notaris.

p. 3: tweede alinea, vierde regel: "allen" wijzigen in "alleen".

ARTIKELGEWIJS

Artikel I

Onderdeel M – uitbreiding geheimhoudingsplicht (art. 22 Wna)

p. 6 : derde alinea: eerste zin: "11a", dient gewijzigd te worden in "111a"

Onderdeel N – financiële verslagleggingplicht (artt. 24 & 112 Wna)

Bij financiële verslagleggingplicht dient "financiële" verwijderd te worden.

Artikel 24

- Verordening dient gewijzigd te worden in ministeriële regeling.

- "financiële verslaglegging" dient in heel N veranderd te worden in "verslag". Bij ministeriële regeling (zie artikel 24, derde lid) wordt later verder geregeld hoe dit verslag (genoemd in artikel 24, vierde lid) eruit dient te zien. De administratiemededeling valt hier ook onder.

Artikel 25

BFT acht het van belang dat in de MvT uiteen wordt gezet dat bankrekeningen buiten Nederland niet de juridische en financiële zekerheid geven die voor derdengeldenrekeningen noodzakelijk zijn. Vandaar dat in de MvT toegelicht dient te worden dat het dient te gaan om financiële ondernemingen die rechtstreeks van DNB een vergunning hebben en rechtstreeks onder toezicht staan van DNB.

Ook dient duidelijkheid verkregen te worden omtrent de aansprakelijkheid bij faillissementen van financiële instellingen met betrekking tot deze derdengeldrekeningen.

V

Artikel 55

Zoals reeds bij artikel 55 Wna is weergegeven, acht het BFT het noodzakelijk om een afschrift van de uitspraak inzake declaratiegeschillen te ontvangen in het kader van integriteit en het maken van risico's-analyses.

Onderdelen DD, HH en II – herziening tuchtrechtscolleges (artt. 93- 98 Wna , 106a en 107 – nieuwe)

p. 8, tweede alinea:

- Om onduidelijkheid te voorkomen verdient het de voorkeur om in de eerste zin tussen "artikel 5:20" en "Awb" toe te voegen: ", eerste lid".
Hiermee wordt duidelijk dat enkel het eerste lid van toepassing is. Daarbij zou de tekst en het doel van de wet nog meer verhelderd worden als in de tekst wordt opgenomen, dat de notaris zich niet kan beroepen op artikel 5:20, lid 2 Awb.
- Zoals het BFT reeds bij artikel 93 Wna heeft aangegeven, dient artikel 111a Wna toegevoegd te worden. Dit geldt ook voor de Memorie van Toelichting.
- laatste zin: artikel 98 (oud) Wna dient gewijzigd te worden in artikel 93 (nieuw) Awb,
- Wellicht kan, als uitgegaan wordt van de reactie van het BFT genoemd bij artikel 111b, eerste lid Wna over het benoemen van rechters met bestuursrechtelijke deskundigheid (opmerking BFT onder e), in de één na laatste volzin van deze alinea in de MvT (p. 8) na "rechterlijke macht (artikel 95, tweede lid, Wna)" het volgende toegevoegd worden: ", waaronder een rechter met bestuursrechtelijke deskundigheid".

Onderdeel FF – onderzoek op last van de tuchtrechter (art. 99a Wna – nieuw)

- Zoals reeds bij artikel 99a Wna is aangegeven, verdient het aanbeveling om ook hier aan te geven dat de notaris bij een onderzoek van het BFT op aanwijzing en verantwoordelijkheid van de tuchtrechter verplicht is tot medewerking en dat de notaris zich niet kan beroepen op artikel 5:20, lid 2 Awb.
- Nu de taken en de bevoegdheden van het BFT als toezichthouder van overeenkomstige toepassing worden verklaard, interpreteert het BFT deze bepaling zodanig dat naast het verslag uitbrengen aan de Kamer, het BFT tevens zelfstandig een onderzoek bij desbetreffende notaris kan instellen en eventueel een klacht kan indienen. Het kan namelijk voorkomen dat via de door de Kamer gegeven opdracht het BFT nog andere mogelijk klachtwaardige zaken tegenkomt, die het BFT als zijnde toezichthouder nader dient te onderzoeken.

Onderdeel MM en NN – toezicht door het Bureau (artt. 110 & 111a – 111d (nieuw))

Tweede alinea:

- Aanpassing naam Bureau Toezicht Notariaat en Gerechtsdeurwaarders in nieuwe voorgestelde naam Autoriteit Juridische en Financiële Beroepen (Autoriteit JFB)

- Zoals reeds bij het voorstel wettekst is aangegeven, is niet expliciet in artikel 111a Wna (of artikel 110 Wna) bepaald dat de toezichtsbevoegdheden van afdeling 5.2 Awb van toepassing zijn. Dit dient te worden gecorrigeerd.
- Zoals bij artikel 111a, lid 2 Wna reeds is aangegeven, acht het BFT het in het kader van integriteitstoezicht noodzakelijk om de bevoegdheid te hebben ook persoonlijke stukken op te vragen. Hiertoe zou enige toelichting kunnen plaatsvinden.
- Dit geldt ook voor een mogelijke uitbreiding van het financiële toezicht op kandidaat-notarissen (al dan niet die deelnemen in de maatschap).

Derde alinea

- In de eerste zin wordt verwezen naar voetnoot 10. Het BFT hecht erg veel waarde aan het feit dat in de Wna wordt verwezen naar artikel 5:10 Awb. De Memorie van Toelichting p. 3 van de Vierde Tranche Awb geeft namelijk aan dat *“De bevoegdheid tot uitvaardiging van een dwangbevel is dermate ingrijpend dat deze slechts bij formele wet dient te kunnen worden geattribueerd. Er is geen reden om thans als hoofdregel in de Awb de dwangbevelbevoegdheid toe te kennen voor alle bestuursrechtelijke geldvorderingen en eventuele uitzonderingen aan de bijzondere wetten over te laten. Het aantal uitzonderingen zou te groot zijn”*. Het BFT is van mening dat als niet in de bijzondere/formele wet, zoals de Wna, wordt aangegeven dat het BFT de bevoegdheid heeft tot het uitvaardigen van een dwangbevel, het BFT deze bevoegdheid dan ook niet heeft en net zoals nu het geval was/is bij de Wet Mot/WWFT via een civiele procedure een executoriale titel moet zien te verkrijgen. Een weg die zeer omslachtig, tijdrovend en duur is. Alternatief is expliciet 5:33 Awb (of het nieuwe artikel van de vierde tranche Awb) van toepassing te verklaren.
- vijfde regel: “tweede lid” dient gewijzigd te worden in “derde lid”.

Vierde alinea

Zoals eerder is aangegeven, vraagt het BFT zich af of het openbaar ministerie niet moet worden opgenomen in de kring van geheimhouders? In de MvT staat dat de rechter-commissaris bepaalt of de geheimhouding doorbroken kan worden (zie MvT p. 9).

Artikel 111d

Een toelichting kan gegeven worden op het feit dat naast ambtenaren van de belastingdienst, tevens het OM en andere ambtenaren informatie aan het BFT dienen te verstrekken in de in artikel 111d beschreven omstandigheden.

Toevoeging Onderdeel OO – BFT- (artikel 112 nieuw)

In het wetsvoorstel wordt aangegeven dat de leden 1 t/m 5 vervallen. Graag ziet het BFT hier een toelichting bij met name met betrekking tot het oude lid 3 (indienen klacht) en lid 5 (advisering BFT t.a.v. Administratieverordening).

Artikel VI

Indien een nieuw artikel VI inzake Overgangsbepalingen in het wetsvoorstel wordt opgenomen, dan verdient het aanbeveling om hiervoor een toelichting te schrijven.

NIEUWE AANGELEGENHEDEN:

1. Incidentenmelding aan toezichthouder

Het is wenselijk om een incidentenmelding door de notaris en de kandidaat-notaris aan de toezichthouder te introduceren. Andere toezichthouders zoals DNB en AFM kennen zo'n meldplicht, waarbij instellingen in voorkomende gevallen zélf verplicht zijn om bepaalde belangrijke incidenten onder de aandacht van de toezichthouder te brengen. Het komt nu voor dat bij toeval (pas na enkele maanden) blijkt dat een notaris bijvoorbeeld in financiële problemen is geraakt en al

maanden negatief staat m.b.t. zijn bewaringspositie. Ook grote claims kunnen invloed hebben op de continuïteit van een instelling. De notaris is verantwoordelijk voor zijn daden c.q. de bedrijfsvoering. De toezichthouder wil niet altijd sanctioneren, maar dient wél adequaat geïnformeerd te worden.

Belangwekkende omstandigheden zijn bijvoorbeeld:

- juridische/financiële claim potentieel groter dan € 25.000;
- negatieve bewaring;
- mogelijke discontinuïteit;
- integriteitschendingen (fraude, bezoek FIOD/Belastingdienst/OM);
- opmerkingen/klachten auditoren KNB;
- voornemen van toetreden derden die zeggenschap krijgen in de onderneming: Het BFT acht het voor zijn toezicht van belang dat als een derde (waaronder begrepen een kandidaat-notaris) tot de maatschap van notaris(sen) toetreedt, hiervan een incidentenmelding aan het BFT wordt gedaan (o.a. ter bescherming van die derde). Het BFT acht het verder voor de uitoefening van zijn toezicht van wezenlijk belang dat van elke voorgenomen mutatie in eigendom en/of zeggenschapsverhoudingen de notaris hiervan een incidentenmelding moet doen aan het BFT

2. Afwegingen/samenloop tuchtrechtelijke en strafrechtelijke afdoening van normschendingen

Thans is niet duidelijk op grond van welke afwegingen de toezichthouder een keuze moet maken voor een eventuele strafrechtelijke afdoening en in welke gevallen het tuchtrecht moet prevaleren. Ook bij samenloop (een valse akte opmaken raakt zowel het tuchtrecht als het strafrecht) is niet helder wat er van de toezichthouder wordt verwacht.

Het is zinvol om vooraf duidelijkheid te krijgen/geven over wat van de toezichthouder wordt verwacht en wat de onder toezicht gestelde kan verwachten bij welke normschending.

Recent is door het BFT tijdens een studiedag in Nijmegen nog gepleit voor een duidelijk normenkader waarin (zoals in het WvSr) bij bepaalde gedragingen ook bepaalde straffen vastgesteld zijn.